

สิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ

พ.ศ. 2546

สิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามตรา 11 (1) - (13) 11/1

มาตรา 13 และมาตรา 17

มาตรา 11 (1)

การบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุขที่จัดไว้ โดยให้ความสะดวกและรวดเร็ว แก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

มาตรา 11 (2)

การศึกษา การศาสนา และ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินชีวิต

มาตรา 11 (3)

การประกอบอาชีพหรือฝึก อาชีพที่เหมาะสม

มาตรา 11 (4)

การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะ เครือข่ายหรือชุมชน

มาตรา 11 (5)

การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ ผู้สูงอายุ ในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการ สาธารณะอื่น

มาตรา 11 (6)

การช่วยเหลือด้านค่าโดยสาร ยานพาหนะ ตาม ความเหมาะสม

มาตรา 11 (7)

การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ ของรัฐ

มาตรา 11 (8)

การช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับ อันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูก ทอดทิ้ง

มาตรา 11 (9)

การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง ในทางคดี และปัญหา ครอบครัว

มาตรา 11 (10)

การจัดที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มให้ตาม ความจำเป็นอย่างทั่วถึง

มาตรา 11 (11)

การจ่ายเบี้ยยังชีพเป็น รายเดือนอย่างทั่วถึงและ เป็นธรรม

มาตรา 11 (12)

การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

มาตรา 11 (13) การอื่นที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

13.1 การจัดบริการสถานที่ท่องเที่ยว การจัด กิจกรรมกีฬา และนันทนาการ ตามที่ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติประกาศกำหนด

13.2 การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวก ด้านพิพิธภัณฑ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ แห่งชาติ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุ แห่งชาติประกาศกำหนด

13.3 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิที่ได้รับ

13.4 การได้รับการดูแลระยะยาวสำหรับผู้ สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

มาตรา 11/1 การจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการ ยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ตามมาตรา 15/3

มาตรา 13 กองทุนผู้สูงอายุ

มาตรา 17 การลดหย่อนภาษี

ผู้สูงอายุไทย จะได้รับสิทธิสวัสดิการอะไร?

ด้านสุขภาพ

- จัดบริการและดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เช่น จัดช่องทางพิเศษ จัดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก บำบัดฟื้นฟู และการดูแลระยะท้าย เป็นต้น
- จัดการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

ด้านสิ่งแวดล้อม

- จัดให้มีลิฟท์ ราวบันได ทางลาด ที่จอดรถ ห้องน้ำ ในพิพิธภัณฑสถาน โบราณสถาน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
- จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น ทางลาด ราวจับ และบริการ wheel chair เป็นต้น
- ซ่อมแซมบ้าน ปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

ด้านการสงเคราะห์

- ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตราย ภัยพิบัติ ถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาผลประโยชน์ หรือถูกทอดทิ้ง เช่น จัดหาที่พักอาศัยที่ปลอดภัย ให้คำปรึกษา และฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ เป็นต้น
- ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาด้านที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่ม ไม่เกินวงเงินครั้งละ 3,000 บาท ไม่เกิน 3 ครั้ง/คน/ปี
- เงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพแก่ผู้สูงอายุที่เสียชีวิต รายละ 3,000 บาท โดยผู้สูงอายุต้องมีคุณสมบัติตามบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ สำหรับผู้สูงอายุที่ฐานะยากจน/ ขาดผู้อุปการะ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือดูแล/ ไม่มีที่อยู่อาศัย มีความประสงค์เข้าใช้บริการในศูนย์ฯ

ด้านสังคม

- ให้คำปรึกษา แนะนำ และรับสมัครงานสำหรับผู้สูงอายุ รวมทั้งจัดอบรมฝึกอาชีพให้กับผู้สูงอายุ
- บริการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและดำเนินการที่เกี่ยวข้องในทางคดี และปัญหาครอบครัวของผู้สูงอายุ
- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ผู้สูงอายุ รวมทั้งเผยแพร่กิจกรรมทางศาสนา
- จัดกิจกรรมทางสังคม เช่น ชมรมผู้สูงอายุ การถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุ เป็นต้น
- เข้าชม ฟรี ในสถานที่ของรัฐ เช่น พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนสัตว์ เป็นต้น
- มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว กีฬา นันทนาการ

ผู้สูงอายุ

มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ด้านเศรษฐกิจ

- ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนแบบขั้นบันได
- ลดราคาค่าโดยสารแก่ผู้สูงอายุ ได้แก่ รถเมล์ รถไฟ เรือ รถทัวร์ เครื่องบิน BTS MRT และ Airport Link
- ลดหย่อนภาษีให้กับบุตรที่เลี้ยงดูบิดา มารดา จำนวน 30,000 บาท/ผู้สูงอายุ 1 คน
- กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ
 - รายบุคคล คนละไม่เกิน 30,000 บาท
 - รายกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 5 คน ได้กลุ่มละไม่เกิน 100,000 บาท
- ผ่อนชำระโดยไม่เสียดอกเบี้ย ภายใน 3 ปี

(ตัวอย่าง) สิทธิสวัสดิการที่สำคัญสำหรับผู้สูงอายุไทย

เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก

สิทธิประโยชน์

ช่วยเหลือวงเงินครั้งละไม่เกิน 3,000 บาท และช่วยติดต่อกัน
ไม่เกิน 3 ครั้ง/คน/ปีงบประมาณ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

- ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โทร. 1300
- กรมกิจการผู้สูงอายุ โทร. 0 2642 4305

คุณสมบัติ

- ประชาชนอายุ 60 ปีขึ้นไป สัญชาติไทย
- ประสบปัญหาความยากลำบากด้านที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่ม หรือได้รับอันตราย จากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

สถานที่ติดต่อขอรับสิทธิ

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
- ศูนย์พัฒนาการจักษุสัจจการสังคมผู้สูงอายุ
- กรมกิจการผู้สูงอายุ
- หน่วยงานในสังกัด พ.ม. ที่อยู่ในจังหวัดนั้น

การสนับสนุนค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี

สิทธิประโยชน์

ช่วยเหลือเป็นเงินรายละ 3,000 บาท

คุณสมบัติ

- (1) มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- (2) มีสัญชาติไทย
- (3) เป็นผู้สูงอายุที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เว้นแต่ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ แต่ยังไม่มียบัตรสวัสดิการแห่งรัฐหรือยังไม่ได้ลงทะเบียนให้ผู้อำนวยการเขต หรือนายอำเภอ หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือนายกเทศมนตรี หรือนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หรือนายกเมืองพัทยา หรือประธานชุมชน เป็นผู้รับรอง

สถานที่ติดต่อขอรับสิทธิ

- จังหวัด : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือที่ว่าการอำเภอ หรือสำนักงานเทศบาล หรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล หรือศาลาว่าการเมืองพัทยา
- กรุงเทพฯ : สำนักงานเขต

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

- ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โทร. 1300
- กรมกิจการผู้สูงอายุ โทร. 0 2642 4305

การปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมและปลอดภัย

สิทธิประโยชน์

- ซ่อมแซมบ้านโดยไม่จำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้าง ในอัตราเหมาจ่ายหลังละไม่เกิน **22,500 บาท**
- ซ่อมแซมบ้านโดยจำเป็นต้องปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง เช่น ย้ายห้องน้ำหรือห้องนอนใหม่ ทำหลังคาใหม่ เป็นต้น ในอัตราเหมาจ่ายหลังละไม่เกิน **40,000 บาท**

คุณสมบัติ

- (1) มีฐานะยากจน หรือรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ
- (2) ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ
- (3) ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยกับการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ กรณีที่อยู่อาศัยและ/หรือที่ดินที่เป็นที่ตั้งของที่อยู่อาศัยไม่ได้เป็นของผู้สูงอายุ หรือทายาท ต้องอาศัยอยู่จริงไม่น้อยกว่า 1 ปี และได้รับความยินยอมจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

สถานที่ติดต่อขอรับสิทธิ

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
- องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

- ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โทร. 1300
- กรมกิจการผู้สูงอายุ โทร. 0 2642 4305

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

สิทธิประโยชน์

- อายุ 60- 69 ปี ได้รับ 600 บาท/เดือน
- อายุ 70- 79 ปี ได้รับ 700 บาท/เดือน
- อายุ 80- 89 ปี ได้รับ 800 บาท/เดือน
- อายุ 90 ปีขึ้นไป ได้รับ 1,000 บาท/เดือน

คุณสมบัติ

- (1) สัญชาติไทย
- (2) มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- (3) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษหรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำหรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ

สถานที่ติดต่อขอรับสิทธิ

จังหวัด : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้สูงอายุมีภูมิลำเนา
เมืองพัทยา

กรุงเทพฯ : สำนักงานเขตที่ผู้สูงอายุมีภูมิลำเนา

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โทร. 0 2241 9000 ต่อ 4131
- เมืองพัทยา โทร. 0 3825 3263
- กรุงเทพมหานคร โทร. 0 2245 5166

กองทุนผู้สูงอายุ

การให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ

ผู้สูงอายุสามารถกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ

- รายบุคคลได้ คนละไม่เกิน 30,000 บาท
- รายกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 5 คน ได้กลุ่มละไม่เกิน 100,000 บาท

ชำระคืนเป็นรายงวด **ภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี โดยไม่มีดอกเบี้ย**

เอกสารที่ใช้ประกอบในการยื่นกู้เงินทุนประกอบอาชีพ

1. สำเนาบัตรประชาชนของผู้กู้ยืมฯ และผู้ค้ำประกัน
2. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้กู้ยืมฯ และผู้ค้ำประกัน
3. สำเนาบัตรประจำตัวคู่สมรส และทะเบียนบ้าน (ถ้ามี)
4. หนังสือรับรองเงินเดือน (ซึ่งออกให้ไม่เกิน 90 วัน) หรือสลิปเงินเดือน เดือนล่าสุดของผู้ค้ำประกัน

การขอรับการสนับสนุนโครงการ

- โครงการขนาดเล็ก วงเงินไม่เกิน 50,000 บาท
- โครงการขนาดกลาง วงเงินตั้งแต่ 50,000 – 300,000 บาท
- โครงการขนาดใหญ่ วงเงินตั้งแต่ 300,000 บาทขึ้นไป

คุณสมบัติของผู้ขอรับการสนับสนุนโครงการ

1. หน่วยงานรัฐ
2. องค์กรเอกชน/ชมรม/องค์กรด้านผู้สูงอายุ/สมาคม
3. ขอสนับสนุนการดำเนินโครงการ เช่น การศึกษา ฝึกอาชีพ ภูมิปัญญา อนุรักษ์วัฒนธรรม สุขภาพ นันทนาการ สิ่งอำนวยความสะดวก ศึกษาวิจัย สร้างเครือข่าย เป็นต้น

ติดต่อได้ที่

- ต่างจังหวัด : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 76 จังหวัด (พมจ.)
- กรุงเทพมหานคร : กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ อาคารพิชยนทรโยธิน ภายในบริเวณสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี

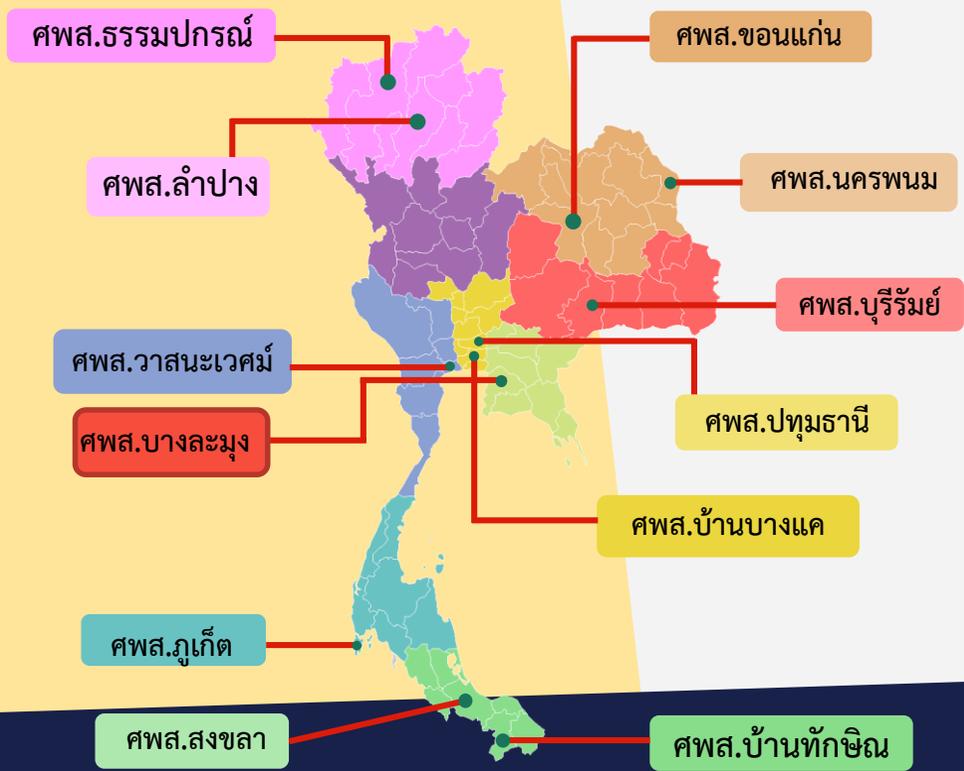
การอุปการะผู้สูงอายุที่ประสงค์เข้าใช้บริการ ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุที่มีความประสงค์เข้าใช้บริการในศูนย์ฯ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย
2. ไม่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล
3. ไม่เป็นโรคติดต่อ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2523
4. มีความสมัครใจ
5. สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน
6. ไม่มีอาการทางจิตที่รุนแรง หรือมีพฤติกรรมด้านลบที่จะส่งผลกระทบต่อผู้อื่น
7. ไม่ติดสารเสพติด หรือติดสุรา
8. กรณีคนเร่ร่อน ถูกทอดทิ้ง หรือไร้ที่พึ่ง ต้องผ่านกระบวนการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ.2557 ก่อน เช่น การเยี่ยมครอบครัว/ชุมชน การหาอาชีพที่เหมาะสม เป็นต้น

สามารถติดต่อขอรับความช่วยเหลือได้ที่ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ 12 แห่ง ดังนี้

ทั้งนี้ ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ต้องเป็นผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- 1) ฐานะยากจน
- 2) ไม่มีที่อยู่อาศัย
- 3) ขาดผู้อุปการะ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือดูแล

กรมกิจการผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์